

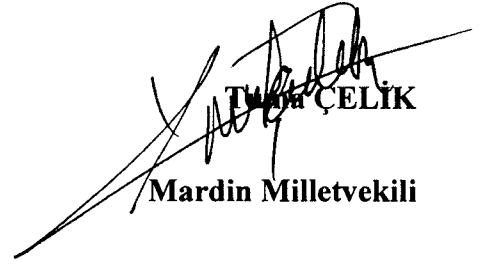

13.08.2018
Halkın Demokrasi Partisi
Görsel Tanıtım
Sayı: 190
Tarih: 02.08.2018

1501

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat Oktay** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzük'ün 99. maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

TUNC ÇELİK
Mardin Milletvekili

Anayasanın 2. Maddesi, Türkiye Cumhuriyetini, “*Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir*” şeklinde ifade etmektedir.

Bu bağlamda, devlet, bütün dinlere eşit mesafede olmalı, bütün vatandaşların dini inançlarını yerine getirirken devletin sunduğu hizmetlerden eşit koşullarda yararlanmasını sağlamalıdır. Ancak anayasadaki bu kurucu hükme rağmen uygulamada devlet sadece Sunni-İslam-Hanefi anlayışının desteklenmesini kabul etmektedir. Bu uygulama ise Diyanet İşleri Başkanlığı üzerinden yürütülmektedir.

Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 1.maddesine göre “İslam Dininin inançları, ibadet ve ahlak esasları ile ilgili işleri yürütmek, din konusunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek üzere, (...)” şeklinde devletin dini hizmetleri sadece İslam dinine sağladığı açık bir şekilde ifade etmektedir.

Buradan da anlaşılacağı devletin bu tutumu anayasanın ihlal edilmesidir. Bu durum aynı zamanda Türkiye Cumhuriyetinin anayasasının kurucu hükmü ile birlikte Türkiye'nin kurucu

antlaşması olan Lozan antlaşmasının 41.maddesinde düzenlenen hükme de aykırıdır. İlgili madde: *“Müslüman olmayan azınlıklara mensup Türk vatandaşlarının, önemli oranda bulundukları il ve ilçelerde, söz konusu azınlıklara devlet bütçesi, belediye ya da diğer bütçelerce, eğitim, din ya da hayır için ayrılan tutarlardan, hak gözetirliğe uygun ölçülerde pay ayrılacaktır. Sözü geçen tutar ilgili kurumların yetkili temsilcilerine ödenecektir.”* Açık bir şekilde devletin İslam dini dışında diğer dinlere de gerekli bütçenin ayrılmasını hüküm altına almıştır.

Ancak tıpkı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın ihlal edilmesi gibi Lozan antlaşmasının açıkça ihlal edildiği görülmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Türkiye’de İslam dışındaki dinlere ait dini kurumların (Manastır, Kilise, Sinagog) masraflarının devlet tarafından karşılanmamasının gerekçesi nedir?
- 2- Söz konusu bu uygulama Anayasa ve Lozan hükümlerine aykırı değil midir?
- 3- Azınlık Din Görevlilerinin, Din (İslam) hizmetlerindeki görevliler gibi ücret ve özlük haklarının devlet tarafından karşılanması ile ilgili bir çalışmanız var mıdır? Varsa bu çalışma hangi aşamadadır?
- 4- Lozan antlaşmasının hükmüne göre Azınlık yurttaşlarımızın dini kurumlarını oluşturmak, inşa etmek ve bunları korumak için bütçeden bir pay ayrılması ile ilgili bir çalışmanız var mıdır? Varsa bu çalışma hangi aşamadadır?